

DE ZEGEVIERENDE FRANSEN

DE Conventie had dus af te rekenen met twee vijanden: een binnenlandse en een buitenlandse. De binnenlandse vijanden verpletterde zij tijdens het Schrikbewind. Op de buitenlandse zette zij in het jaar 1794 een aanval in. Tegen alle verwachtingen in, haalde het Franse leger de overwinning. Was het omdat de soldaten zongen: « De vrijheid leidt onze stappen », of meenden ze werkelijk dat ze hun burenen de vrijheid gingen brengen?

1. — LAZARE CARNOT

HET Franse leger verkeerde in een ellendige staat. De meeste officieren waren aristocraten en hadden het land verlaten. Tijd om de recruten op te leiden was er niet. Het ontbrak aan alles. Er waren haast geen uniformen, geen geweren of schoenen. Toen stelde Lazare Carnot deze oplossing voor: alle weerbare mannen van Frankrijk op te roepen en hen in massa op de vijand af te sturen. Er zouden heel wat doden vallen... Maar ja, tot daar toe! Carnot kreeg de bijnaam « organisator van de overwinning ».

2. — FLEURUS

EEN van die Franse legers viel natuurlijk België aan. Het stond onder het bevel van Jourdan, een generaal die nauwelijks 32 jaar oud was. Op 26 juni 1794 versloeg Jourdan het Oostenrijkse leger te Fleurus. Het is te Fleurus, dat men voor het eerst een kabelballon gebruikte die « L'Entreprenant » heette. België werd opnieuw door de Fransen bezet. De Republiek trachtte er de Belgen van te overtuigen zich als Fransen uit te roepen. Maar, de Belgen hielden het been stijf en behalve de Luikenaars, weigerden zij koppig die « hemelse gift van de vrijheid » te aanvaarden. België werd dan bij decreet bij Frankrijk geannexeerd.

3. — TEXEL

HOLLAND werd op zijn beurt overrompeld tijdens de winter. Enkele escadrons huzaren van het leger van Pichegru onder het bevel van Lahure, een Belg, haalden een echte « huzarenstreek » uit. Nabij het eiland Texel, ter hoogte van Den Helder, vielen zij de Hollandse vloot aan in volle Zuiderzee. De cavalerie tegen de vloot? Ja, maar wij moeten er aan toevoegen dat de Hollandse schepen in het ijs gekneld zaten!

4. — DE VLAG VAN DE REVOLUTIE

OP de grenzen werden de vijanden terug gedrongen door het bliksemoffensief van de « soldaten van het jaar II ». Marceau, een generaal van 25 jaar, drong de Pruisen terug tot over de Rijn. De 25-jarige Joubert ging de Alpen over. Hoche en Kleber, — deze laatste een Elzasser wiens lach beroemd was, — verpletterden de chouans te Savennay en herstelden de rust in de Vendée. De jonge Napoleon Bonaparte slaagde er onder het bevel van Dugommier in, de Britten Toulon te ontrukken. De Spanjaarden hadden zich reeds over de Pyreneeën terug getrokken. De coalitie had een lelijke deuk gekregen, de vlag van de Revolutie wapperde ver over de Franse grenzen.

5. — DE ZEGE

DE mogendheden vroegen om te onderhandelen. Holland tekende weldra de vrede van Den Haag, Pruisen en Spanje de vrede van Bazel. Deze schitterende en onverwachte zege had Frankrijk te danken aan het Franse volk. De beeldhouwer Rude zou deze zege vereeuwigen op de Arc de Triomphe (Triomfboog) te Parijs. Indien Frankrijk gered was had de Conventie geen reden van bestaan meer. Waarom zou zij aan de macht blijven?